

Sygn. akt IV CSK 49/17

POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.
przy uczestnictwie M.F. i B.F.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek
oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika
w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji
lub stowarzyszeniu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 3 sierpnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania B.F.

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 19 lipca 2016 r., sygn. akt XII Ga (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestniczka postępowania B.F. złożyła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 19 lipca 2016 r., którym w części zmieniono postanowienie Sądu Rejonowego w G. z dnia 2 grudnia 2015 r. poprzez skrócenie z czterech do dwóch lat zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu oraz oddalono apelację w pozostałej części.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te dotyczą kwestii istotnych dla interesu publicznego i muszą być wykładane ściśle.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Wymaga on uzasadnienia przyczyn oznaczonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie wystarcza odwołanie się do motywów podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazują tożsame argumenty (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 - nie publ.), gdyż postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapada podczas innego posiedzenia i w innym składzie sądu jak merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Skarga powołuje we wniosku przepis art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., odnoszący się do kilku przyczyn kasacyjnych, jednak nie precyzuje oraz nie uzasadnia twierdzenia o potrzebie wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów i oczywistej zasadności skargi. W tym zakresie zatem nie poddaje się ona ocenie Sądu Najwyższego.

Kolejna przyczyna, tj. istotne zagadnienie prawne została sformułowana w formie pytania: *„Czy istnieje możliwość orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia nie określając dokładnej daty początku niewypłacalności, a przyjmując jedynie ruchomy przedział czasu, w którym mogła wystąpić niewypłacalność?”*. Jej motywacja sprowadza się do zdania „Odpowiedź na powyższe zagadnienie ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, ale ma też istotne znaczenie dla uregulowania tej kwestii budzącej poważne wątpliwości w praktyce”.

Tak sformułowana skarga w oczywisty sposób nie odpowiada wymogom stawianym przez kodeks postępowania cywilnego, który przewiduje nie tylko sprecyzowanie wniosku poprzez wskazanie przyczyny ale i jej adekwatne uzasadnienie, mające przekonać Sąd Najwyższy o celowości przyjęcia skargi. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) w zasadzie powinno spełniać wymagania przewidziane dla zagadnienia prawnego przedstawianego w oparciu o art. 390 § 1 k.p.c. przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wątpliwości muszą pozostawać w związku z rozstrzygnięciem sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy jednak postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Niezbędne jest wskazanie wprost

przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości oraz różnych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Nie można ich zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.). Zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne bądź wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, bądź w wypadku rozstrzygnięcia problemu wykazania, że zachodzą podstawy do jego zmiany bądź modyfikacji.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw